فصلنامه پژوهش در مسائل تعلیم و تربیت

شماره پیاپی ۴۹- دوره دوم ، شماره ۳۱ – تابستان ۹۲

مقاله شماره ۲ – صفحات ۳۱ تا ۴۹

تاثیرآموزش مهارتهای تعلیم وتربیت بربهبودعملکرد شغلی معلمان قراردادی مدارس ابتدائی غیردولتی استان البرز

رمضان جهانیان [۱]

چکیده

معلم به عنوان یکی از پررنگ‌ترین مولفه‌های برنامه‌های درسی است که می‌تواند الگوی عملی دانش‌آموزان در شور و شوق یادگیری واقع شود و به شرط موفقیت کامل راهی به سوی تربیت دانشمندان و آن گاه احتمالا تولید علم باشد .

هدف:هدف این پژوهش بررسی تاثیرآموزش مهارتهای تعلیم وتربیت بربهبودعملکرد معلمان قراردادی مدارس ابتدائی غیردولتی استان البرزبود.

روش: روش پژوهش حاضر ،شبه آزمایشی با طرح پیش آزمون – پس آزمون با گروه کنترل بود .جامعه آماری کلیه معلمان قراردادی مدارس ابتدائی غیردولتی استان البرزدرسال ۹۲-۹۱به تعداد۱۰۹۷نفر بود. که تعداد ۵۰ معلم به شیوه تصادفی سیستماتیک انتخاب و به طورتصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل (هر گروه ۲۵ نفر) قرار گرفتند.ابزار جمع آوری اطلاعات ، پرسشنامه عملکرد شغلی بهرمن و پیرریولت(۱۹۸۴)بود

یافته ها:نتایج بدست آمده نشان دادکه، آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت درابعاد، الگوهای برنامه ریزی و تدوین طرح درس ، الگوهای یاددهی و یادگیری ، ارزشیابی و اندازه‌گیری پیشرفت تحصیلی ، روانشناسی یادگیری و آموزش ، فلسفه تعلیم و تربیت ، آشنایی با آئین‌نامه‌های آموزشی و پژوهشی ، کاربرد فنآوری اطلاعات در تعلیم و تربیت ، انگیزش و یاددهی اثربخش ، آشنایی با روانشناسی تحول و مدیریت کلاس درس بربهبودعملکرد معلمان قراردادی مدارس ابتدائی غیردولتی استان البرز موثراست.

نتیجه گیری: در عصر دانایی باید به جستجوی عوامل ایجاد و ترویج دانایی پرداخت زیرا دانایی به تنهایی کارساز نیست بلکه هر عنصر دانـایی باید با عنصر دیگری به نام توانایی یامهارت همساز شود تا ترویج حقیقـی و راسـتین دانـایی شـکل گیرد.بنـابراین آمـوزش مهارتهـای تعلـیم وتربیـت درابعادمختلف دربهبودعملکردمعلمان بسیارموثربوده وموجب افزایش توانایی معلمان درزمینه های مختلف می گردد.

کلید واژه ها : آموزش ،مهارتهای تعلیم وتربیت ،عملکرد ،معلمان، مدارس ابتدائی

---

۱ استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-18]

مقدمه

با توجه به تحولات عظیمی که در عرصه های علمی و آموزشی در حال وقوع است، وظیفه و مسئولیت بزرگ دست اندرکاران تعلیم وتربیت ومعلمان ،تربیت فارغ التحصیلانی است،که با درک عمیق از جهانی شدن آموزش و با کسب آگاهی از دانش متحول کنونی ونیازهای جامعه، به طور اثربخش و با واقع نگری، با ارایه برنامه های آموزشی در پایه های مختلف به آموزش و پرورش و جامعه کمک نماید .

لازمه موفقیت تلاشهای انجام شده در زمینهٔ بهسازی آموزش و پرورش، توسعهٔ حرفه ای و افزایش دانش و مهارت معلمان، است .از این رو در دههٔ گذشته، کانون بحث و گفت وگو پیرامون بهبودوافزایش کیفیت آموزش و پرورش ، بیشتر متوجه توسعهٔ حرفه ای معلمان[1] ، بوده است (ریشتر[2] و همکاران،۲۰۱۱).

معلمان برای تدریس موثر در کلاس درس ، به درکی فزاینده از یادگیری و شیوع وقوع آن نیاز دارند . این درک شامل دانش مربوط به نظریه های یادگیری و کاربرد آن ها در فرایند تدریس می شود . نظریه یادگیری متعددی وجود دارند که به طور مشترک در درک این که« یادگیری چگونه درکودکان و بزرگسالان اتفاق می افتد ؟ » کمک می کنند .

تکنولوژی سیستم های آموزشی تا سال های اخیر به قراردادن رفتارگرایی به عنوان پایه عمده طراحی آموزشی تمایل نشان می داد ، اما در حال حاضر شناخت گرایی خط مقدم طراحی آموزشی را تشکیل می دهد و طراحان آموزشی را به جهتی می کشاند که در کار خود شناخت را (طراحی آموزشی) اعمال کنند . (آیوین ، ۱۹۹۷ : ۱)

یکی از نظریه های جدید یادگیری دراین زمینه رویکرد ناوبری گری[3] است. که در سال ۲۰۰۶ ، تام برون[4] ارائه کرد. این نظریه آن دسته از مطالبی را مورد توجه بیشتر قرار می دهد که از طریق فناوری اطلاعات و ارتباطات ارائه می شوند. هدف آن رسیدن به جایگاهی فراتر از اصول سازنده در یادگیری مجازی و انلاین است. از جهتی آموزش یادگیری بر فعالیت های یادگیری که ترکیبی از استراتژی های تجربی و مبتنی بر تحقیق بودند وبر این اصل که چطور فراگیران برداشت شخصی را انجام می دهند استوار بود. آموزگاران به عنوان تسهیل گر عمل می کردند و فراگیران را در جهت دریافت و ساخت معنا هدایت می کردند.امروزه دنیای مدرن با فناوری اطلاعات و ارتباطات شکل گرفته است . مردم به طور مداوم به شبکه های آنلاین متصل هستند و نسل جوانتر در تمام طول زندگی خود این تجربه را داشته اند.افراد پی در پی در حال کسب اطلاعات جدید هستند و داشتن توانایی ارزیابی ارزش علم و دانش به دست آمده هم اکنون از اهمیت بسزایی برخوردار است .

---

[1] -Teacher Professional Development
[2] . Richter
[3] Navigationism
[4] Tom Brown

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-18]

ناوبری گری با چندین اصل از نظریه ارتباط گرایی [1] قابل مقایسه است که عبارتند از:

-یادگیری فرآیند اتصال بین گره هاست

-ایجاد ظرفیت برای دانستن و شناختن مهم تر از آنچه که شناخته شده است می باشد

-پرورش و حفظ ارتباطات یادگیری را تسهیل می کند

-مهارت های کلیدی عبارتند از شناسایی ارتباطات

-تصمیم گیری خود یک فرایند یادگیری است

ناوبری گری بر اساس این اصول مهم و کلیدی پایه گذاری شده است. اگرچه به مهارت های زیر نیز اشاره می کند که فراگیران نیاز است آنها را یاد بگیرند:

-اینکه بدانند کجا می توانند اطلاعات مفید را پیدا کنند

-مهارت در استراتژی های جستجوی مطالب

-نشانه ها ، کد ها و قوانین جدید بخشی از فرایند **ناوبری گری** هستند

-مدل های تفکری رایج را بسط داده و تفکر استنباطی را تمرین کنند.

-اطلاعات را از دیدگاههای مختلف بررسی کنند

-اطلاعات مرتبط و غیر مرتبط را از هم تفکیک کنند

-توانایی ترکیب قسمت های ناهمگن اطلاعات با یکدیگر برای شکل گیری ایده های جدید را داشته باشند

-انتخاب ترکیبی از اطلاعات و کاربرد آنها در حل مسئله در شرایط گوناگون

-ایجاد ارتباط بین نظریاتی که ظاهرا نا همگن هستند

-توانایی پیدا کردن قسمتی از اطلاعات از متون طولانی و استفاده از آنها در خلق معنای جدید

-چگونگی سازماندهی کردن مجدد تغییر شکل ارائه و ارتباط بین اطلاعات (تام برون،۲۰۰۶)

متخصصین تعلیم وتربیت در پنجمین کنفرانس بین‌المللی یونسکو (تایلند، ۱۹۹۰). ویژگی‌های آموزش و پرورش نوین را در ابعاد ذیل مطرح نموده است: آینده‌نگری و آینده‌شناسی با توجه به پدیده‌ی جهانی شدن و زندگی در جوامع فاقد مرز. توجه و تأکید جدی به چهار رکن اساسی یادگیری: یادگیری برای زیستن، دانستن، انجام دادن و زیستن با یکدیگر. تعلیم و تربیت همه جانبه و استفاده از تمام ظرفیت‌های انسانی و توجه به مفهوم بهره‌ی عاطفی و تأکید بر ضرورت توجه بیش از پیش بر پرورش ظرفیت‌های عاطفی در نظام‌های تعلیم و تربیت. به کارگیری شیوه‌های فعال مشارکتی و تجربی در آموزش. تأکید بر ضرورت پرورش تفکر جانبی و تفکر خلاق در دانش‌آموزان و عدم تکیه انحصاری بر تفکر تحلیلی. تأکید بر ظرفیت روحانی بشر و

[1] Connectivism

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-18]

بهره‌گیری از آن به عنوان مکمل ظرفیت عقلانی با توصیه‌هایی از قبیل: دعا و مناجات در آموزش و پـرورش، غور در باطن، مراقبه و تأکید بر هشیاری و آگاهی ماورایی به عنوان روش‌ها یا منابع ارزشمند در جریان تعلیم و تربیت. توجه به ظرفیت یا توانایی شهود یا درک شهودی و ضرورت حسن استفاده از آن در تعلیم و تربیـت. (به نقل ازمهرمحمدی، ۱۳۷۸)

معلمان، نه تنها یکی از متغیرهای نیازمند تغییر به منظور بهبود سیستم های آموزشی هستند بلکه مهم ترین عامل ایجاد کنندهٔ تغییر نیز محسوب می شوند .این وضعیت دوگانهٔ معلمان دراصلاحات آموزشی، به عنوان یکی از عناصر اصلی و مجری تغییرات، توسعهٔ حرف های معلمان را به حوز های درحال رشد و چالش برانگیز تبدیل نموده است (ویلگاز-رایمرز[1] ،2003) ؛ اما آنچه در کانون این تلا شها، به منظور شناخت توسعهٔ حرف های مشترک است یادگیری معلمان،یادگیری چگونه یادگرفتن و انتقال دانش به عمل برای کمک به پیشرفت دانش آموزان است (آوالوس[2] ، ۲۰۱۰).

امروزه، از آموزش به مثابه یک فرآیند منظم یاد می شود که به موجب آن، اطلاعات، مهارت هاو نگرش های فراگیران تقویت می گردد و گسترش می یابد .در این فرآیند، انباشت اطلاعات مورد نظر نیست بلکه به تولید و گسترش اطلاعات و مهار ت ها توجه می شود .به علاوه، هنرتدریس، یکی از مهارت های مهم فنی و حرفه ای معلمان است که لازمه ی آن، شناخت فراگیرندگان، توجه به تفاوت های فردی و شناخت روش های یاددهی – یادگیری کارآمد است.(معتمدی تلاوکی و احمدی،۱۳۸۶)

معلمان مهمترین ترین و موثر ترین عامل در مدرسـه شـناخته شـده و در برابـر عملکـرد شـغلی خـود و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان، و اعمال هدفمند در سازمان مسئول مـی باشـند. لـذا معلمـان بـرای کسـب عملکرد شغلی بالا مجبورند که برانگیخته شود و با انگیزه کار کنند. ایجاد انگیزه باعث تاثیر گـذاری موفقیـت فردی بر اثربخشی کلی مدرسه می شود (باولداوف و کراون[3]، ۲۰۰۰). اکثر محققان تـلاش هـای خـود را بـر روی مطالعه معلمان متمرکز نموده اند تا بدین وسیله عواملی که بر عملکرد شغلی آنها تاثیر می گذارد را درک و شناسایی نمایند(گولسبای[4] و همکاران، ۱۹۹۲؛ پلانک و راید[5]، ۱۹۹۴).

درفرایند تعلیم وتربیت، نقش معلم به عنوان یکی از پررنگ‌ترین مولفه‌های برنامه‌های درسی است. معلـم می‌تواند به عنوان الگوی عملی دانش‌آموزان در شور و شوق یادگیری و تولیـد علـم قـرار گیـرد ضـمن آنکـه محتواگزینی، روشهای تدریس و ارزشیابی نیز از دیگر مولفه‌های برنامه درسی هستند که مستقیماً تحت نظر و

[1] -Villegas-Reimers
[2] -Avalos
[3]- Baulldauf and Craven
[4] -Goolsby
[5] -Plank and Reid

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-18]

کنترل معلم است. در این صورت باید حکم کرد که موثرترین و کارسازترین مولفه نظام تعلیم و تربیت معلم یا همان کارگزار اصلی و حقیقی آموزش و پرورش است. (کلین[۱]،۱۹۹۱)

توجه به منابع انسانی در آموزش و پرورش در رأس آن معلم به عنوان عامل تبلور نقش انسان‌سازی، کانون بحث آموزش و پرورش کارآمد محسوب می‌گردد. بسیاری از صاحب‌نظران تعلیم و تربیت بر این باورند که معلم نقش اصلی و اساسی را در جریان تربیتی ایفا می‌نماید و لذا باید دارای شرایط ویژه باشد از جمله: الگو و نمونه کامل واقعیت‌های زندگی باشد، در فن خود متخصص باشد. در تکامل شخصیت آدمی همکار خدا باشد، در فن زندگی استاد باشد، سفیر پیشرفت و ترقی باشد، سازنده دمکراسیها باشد، دائماً در حال یادگیری باشد و با شاگردان تعامل و تفاهم حاصل کند. (شریعتمداری، ۱۳۸۴)

مفهوم ارتقای حرفه‌ای معلمان از اواسط قرن بیستم و با ضرورت یافتن اجرای اصلاحات در نظام‌های آموزشی، پدیدار شده است. در شکل‌گیری این مفهوم، یافته‌های پژوهشی و بررسی مقایسه‌ای نظام‌های آموزشی تأثیر زیادی داشته‌اند زیرا بصورت علمی نشان داده شد که «معلم» در انجام اصلاحات آموزشی نقش دو سویه‌ای دارد. از یک سو موضوع اصلاحات آموزشی و از سوی دیگر عامل اصلاحات آموزشی محسوب می‌شود. لذا عمده‌ترین اهداف رایج در آموزش معلمان عبارتند از: حرفه‌ای‌سازی (تمرکز بر معلمان بدون کیفیت یا با کیفیت پایین). ظرفیت‌سازی در معلمان (آماده‌سازی معلمان برای پذیرش مسئولیت‌های جدید یا مواجهه با تغییرات برنامه‌های درسی). به روز کردن معلمان (به روز نگهداشتن داشن و توانایی تدریس متناسب با شرایط و روشهای جدید تدریس).(تونگ[۲] وهمکاران،۲۰۰۵)

رامش[۳]،(۲۰۰۱)براین باوراست که، نظام‌های آموزشی در گذر از مسایل کمی و همگانی کردن آموزش ناگزیر از توجه به مسایل کیفی پدیده‌های آموزشی هستند و ارتقا کیفیت آموزشی را ضمن توجه به منابع و تجهیزات، از طریق اصلی‌ترین عامل در یک نظام آموزشی یعنی «معلم» مورد توجه و هدف‌گیری قرار داده‌اند. گلابی (۱۳۶۸) بر این عقیده است که : نظام آموزش و پرورش در جوامع امروزی به مثابه عوامل اصلی و مؤثر در تحولات اقتصادی، اجتماعی وظیفه اساسی خود را بر آموزش و پرورش همه جانبه ی فرد و شکوفایی و رشد استعدادهای کلیه افراد جامعه و تربیت نیروی انسانی ماهر و متخصص و انتقال ارزش های فرهنگی، علمی و فنی متمرکز نموده است. رئوف (۱۳۷۱)نشان داد که، مهارتهای تعلیم و تربیت ، لازم‌ترین و ضروری‌ترین نیاز معلمین است. هر نوع بی توجهی در به دست آوردن این مهارت‌ها، عدم موجودیت شغلی و حرفه‌ای او را به اثبات می‌رساندو درحال حاضر مهارت‌های عملی معلمان کافی نیست، بسیاری از معلمان، با

[۱] - Klien
[۲] Tong
[۳] Ramesh

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-18]

داشتن دانش و مواد علمی بالا و کافی، توان به کار بستن مهارت‌های حرفه‌ای خـود را ندارنـد و بـر عکـس، معلمانی وجود دارند که احتمالاً دانش آن‌ها، حتی در رشته‌های تخصصی خودشان، بسـیار انـدک بـوده اسـت ولی به خوبی از عهده کار معلمی بر آمده‌اند.

گارت[1] و همکاران(2001) با بهره گیری از مدل معادلات ساختاری، سه ویژگی اصلی فعالیت های توسعهٔ حرف ای معلمان را برافزایش دانش، مهارتها و تغییر در شیوهٔ کلاس داری معلمان مؤثر می دانند .این ویژگی ها عبارتند از :تمرکز بر دانش محتوایی، فرصت برای یادگیری فعال و انسجام با سایر فعالیت های یادگیری . باچینسکی و هانسن [2] (۲۰۱۰) در یک مطالعهٔ کیفی درمورد پیامدهای توسعهٔ مهارت های معلمان نشان داد که توسعهٔ حرف های موجب افزایش دانش محتوایی معلمان، استفاده از روش تدریس پژوهشی در کلاس و بهبود نمرات دانش آموزان درآزمو نهای استاندارد می شود .با این حال گروهی دیگر از معلمان در استفاده از توسعهٔ حرف های با مشکلات و موانعی از جمله کمبود منابع، محدودیت وقت، الزام به تمام کردن برنامهٔ درسی و مشکلات مدیریت کلاس مواجه شده بودند .پژوهشگران تأکید کرده اند که ارائهٔ، راهبردهایی برای کاهش این موانع باید به عنوان یک اولویت در اصلاح برنام ههای توسعهٔ حرف های مد نظر باشد.قاسمی پویا (۱۳۶۲) در بررسی حرفه معلمی و ویژگی‌های آن آورده است: معلم بدون آگاهی از مهارت های تعلیم وتربیت ازجمله:روان شناسی، جامعه شناسی، روش‌های آموزشی، اصول یادگیری، نحوه ارزشیابی و طرح درس و استفاده ازوسایل کمک آموزشی، نمی‌تواند وظیفه خطیر خود را در عصر کنونی به نحو شایسته انجام دهد. ماهیت حرفه‌ای معلم عصر حاضر ایجاب می‌کند که او با این مهارت ها آشنا شود و آنها را در تدریس به کار برد.رئوف (۱۳۸۵)معتقداست که مجموعه ی مهارت های معلّمان در تلاشی خلاصه می شود که تدریس نام دارد .تدریس یکی ازاساسیترین مهارتهای معلمان به شمار می آید و می تواند نقش تعیین کننده ای در یادگیری دانش آموزان داشته باشد..تحقیقات انجام شده نیزتاکیدبرتوسعه مهارتهای معلمان واثرآن بربهبودعملکردها دارد.سلیمان پور (1384)در بررسی میزان مهارت معلمین در بکارگیری انواع شیوه ها و الگوهای فعال تدریس و موانع موجود آنها در مدارس دوره ابتدایی، نشان می دهد که میزان آشنایی و مهارت معلمین در بکارگیری الگوهای تدریس پایین تر از سطح مطلوب قرار دارد و برای رسیدن به سطح مطلوب نیازمند برگزاری دوره ها ی آموزشی متعددازجمله مهارت های تعلیم وتربیت می باشد.خالصی (۱۳۷۹)درمطالعات خویش نشان دادکه، آموزش و پرورش را اولین عامل مؤثر در توسعه می داند و بیان می کند افزایش آگاهی های جامعه ایجاد و مهارت مناسب در جمعیت، مهارت شغلی، مهارت خاص زندگی و مهارت های سالم زیستن، و تربیت نسل سالم و صالح که قادر به گرداندن چرخ های توسعه و پیشرفت جامعه باشد سه شرط مهمی هستند که آموزش و پرورش باید داشته باشد.حسینی (1386) نیز در پژوهش ی گزارش کرده که استفاده نکردن ازالگوهای تدریس بزرگترین ضعف مدارس ماست و برای رفع این مشکل الگوهای جدیدتدریس باید به مدارس آورده شود .یکی از مشکلات نظام آموزشی در کشور ما

[1] -Garet

[2] -Buczynski & Hansen

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-18]

عدم استفاده ازالگوهای تدریس در مدارس به دلیل عدم آموزش و تجربه کافی در معلمان است.حبیبی (۱۳۸۸)در خصوص بررسی عملکرد معلّمان در به کارگیری الگوهای تدریس نشان می دهد که آشنایی و به کارگیری این الگوها در فرایند یاددهی -یادگیری مدارس ما در سطح نازلی قرار داردوتاکیدبه آموزش مهارت های تعلیم وتربیت به معلمان دارد. باتوجه به آنچه گفته شد هدف پژوهش حاضربررسی تاثیرآموزش مهارتهای تعلیم وتربیت بربهبودعملکرد شغلی معلمان قراردادی مدارس ابتدائی غیردولتی استان البرزاست.وفرضیه های پژوهش به شرح زیر می باشد:

-فرضیه اول:آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد الگوهای برنامه ریزی و تدوین طرح درس برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

-فرضیه دوم:آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد الگوهای یاددهی و یادگیری برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

-فرضیه سوم:آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد ارزشیابی و اندازه‌گیری پیشرفت تحصیلی برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

-فرضیه چهارم:آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد روانشناسی یادگیری و آموزش برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

-فرضیه پنجم:آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد فلسفه تعلیم و تربیت برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

-فرضیه ششم:آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد آشنایی با آئین‌نامه‌های آموزشی و پژوهشی برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

-فرضیه هفتم:آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد کاربرد فنآوری اطلاعات در تعلیم و تربیت برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

-فرضیه هشتم:آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد انگیزش و یاددهی اثربخش برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

-فرضیه نهم:آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد آشنایی با روانشناسی تحول برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

-فرضیه دهم:آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد مدیریت کلاس درس برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

روش تحقیق:

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-18]

هدف این پژوهش بررسی تاثیرآموزش مهارتهای تعلیم وتربیت برعملکرد معلمان قراردادی مدارس ابتدائی غیردولتی استان البرزبود. جامعه آماری کلیه معلمان قراردادی مدارس ابتدائی غیردولتی استان البرزدرسال ۹۱-۹۲به تعداد۴۰۰۰نفر بود. که تعداد ۵۰ معلم به شیوه تصادفی سیستماتیک انتخاب و به طورتصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل (هر گروه ۲۵ نفر) قرار گرفتند.روش پژوهش حاضر ،شبه آزمایشی با طرح پیش آزمون – پس آزمون با گروه کنترل بود.ابزار جمع آوری اطلاعات ، پرسشنامه عملکرد شغلی که براساس یافته های ،بهرمن و پیرریولت[1] (۱۹۸۴) درموردعملکرد شغلی تهیه گردد.. این ابزار برپایه طیف ۵ درجه ای لیکرت تدوین شد که رفتار افراد را بر مبنای نقش رفتار درتحقق اهداف سازمان ارزیابی می نماید. مقدار آلفای کرونباخ عملکرد رفتاری و عملکردی دستاوردی به ترتیب ۰.۷۶ و ۰.۷۸ برآورد شدند.

روش اجرا

در ابتدا به منظور حذف متغیر های کنترل از جمله سن ،سطح تحصیلات و هوش کنترل شدند وهوش آنان توسط آزمون هوش وکسلر سنجیده شد واز بین ۱۰۰ نفر معلم،۵۰ نفر که دامنه هوشی آنان بین۱۱۰-90بود انتخاب شدند.اطلاعات این پژوهش به وسیله پرسشنامه عملکرد شغلی جمع آوری شده است . پس از آن که معلمان به طور تصادفی به دو گروه آزمایش وگواه تقسیم شدند ، مورد پیش آزمون پرسشنامه عملکرد شغلی قرار گرفتند . سپس مداخله آزمایشی (آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت) بر روی معلمان گروه آزمایش انجام گرفت . پس از اتمام مداخله آزمایشی ، معلمان هر دو گروه آزمایش و گواه مورد پس آزمون پرسشنامه عملکرد شغلی قرار گرفتند . موضوع جلسات آموزشی و تمرینات عملی آن در دوازده جلسه ۹۰ دقیقه ای تنظیم گردید ، به طوری که نیمی از وقت هر جلسه به ارائه مطالب عملی در مورد موضوع جلسه اختصاص داده می شد و بعد از مدتی استراحت ، نیمه دوم جلسه به صورت بحث گروهی پیرامون تمرینات مربوط به موضوع آموزشی برگزار می گردید.برای تجزیه و تحلیل داده ها باتوجه به" طرح پیش آزمون- پس آزمون با گروه کنترل" از آزمون tمستقل برای معنا داری تفاوت میانگین ها استفاده شد.

یاقته های تحقیق

فرضیه اول:آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد الگوهای برنامه ریزی و تدوین طرح درس برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

1 - Behrman and Perreault

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-18]

جدول (۱) نتایج آزمون t برای مقایسه میانگین دو گروه

گروه	تعداد	میانگین پیش آزمون	میانگین پس آزمون	تفاوت بین میانگین ها	خطای استاندارد میانگین ها	آزمون t برای مقایسه دو میانگین		
						t	df	p
آزمایش	۲۵	۲۳/۴۲	۲۷/۸۵	-۴/۴۳	۰/۹۵	۶/۳۲	۴۸	۰/۰۱
کنترل	۲۵	۲۰/۳۲	۲۱/۲۳	-۰/۹۱	۰/۸۷			

نتایج مندرج درجدول(۱) نشان می دهدکه، سطح معنی داری تفـاوت میـانگین نمـرات پـس آزمـون دوگـروه آزمایش وکنترل، کوچکتر از ۰/۰۵ است.($p < 0/05$)به عبارت دیگربین میـانگین نمـرات پـس آزمـون دوگروه آزمایش وکنترل تفاوت معناداری وجود دارد.لذا فرضیه صفر رد و فرضیه پژوهشی که عبارت بوداز : " آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد الگوهای برنامه ریزی و تدوین طرح درس برعملکرد معلمـان مـدارس ابتدائی غیردولتی موثراست " ، تایید شد. بنابراین می توان گفت بااطمینان۹۵٪ بین میانگین نمـرات دوگـروه ازمعلمان که آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد الگوهای برنامه ریزی و تدوین طرح درس را دیـده وآنـان که آموزش ندیده اند تفاوت معناداری مشاهده شد.بنابراین می توان نتیجه گرفت که آموزش مهارتهای تعلـیم وتربیت دربعد الگوهای برنامـه ریـزی و تـدوین طـرح درس برعملکـرد معلمـان مـدارس ابتـدائی غیردولتـی موثراست.

فرضیه دوم:آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد الگوهای یاددهی و یادگیری برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

جدول (2) نتایج آزمون t برای مقایسه میانگین دو گروه

گروه	تعداد	میانگین پیش آزمون	میانگین پس آزمون	تفاوت بین میانگین ها	خطای استاندارد میانگین ها	آزمون t برای مقایسه دو میانگین		
						t	df	p
آزمایش	۲۵	۲۰/۵۴	۲۵/۶۷	-۵/۱۳	۰/۹۸	-۴/۳۲	۴۸	۰/۰۲
کنترل	۲۵	۱۹/۸۷	۱۹/۹۷	-۰/۱۰	۰/۷۳			

نتایج مندرج درجدول(2) نشان می دهدکه، سطح معنی داری تفاوت میـانگین نمـرات پـس آزمـون دوگـروه آزمایش وکنترل، کوچکتر از ۰/۰۵ است.($p < 0/05$)به عبارت دیگربین میـانگین نمـرات پـس آزمـون

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-18]

دوگروه آزمایش وکنترل تفاوت معناداری وجود دارد.لذا فرضیه صفر رد و فرضیه پژوهشی که عبارت بوداز : " آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد الگوهای یاددهی و یادگیری برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست " ، تایید شد. بنابراین می توان گفت بااطمینان۹۵٪ بین میانگین نمرات دوگروه ازمعلمان که آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد الگوهای یاددهی و یادگیری را دیده وآنان که آموزش ندیده اند تفاوت معناداری مشاهده شد.بنابراین می توان نتیجه گرفت که آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد الگوهای یاددهی و یادگیری برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

فرضیه سوم:آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد ارزشیابی و اندازه‌گیری پیشرفت تحصیلی برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

جدول (3) نتایج آزمون t برای مقایسه میانگین دو گروه

گروه	تعداد	میانگین پیش آزمون	میانگین پس آزمون	تفاوت بین میانگین ها	خطای استاندارد میانگین ها	آزمون t برای مقایسه دو میانگین		
						t	df	p
آزمایش	۲۵	۲۴/۵۶	۲۸/۱۶	-۳/۶۰	۰/۸۵	۵/۳۲	۴۸	۰/۰۱
کنترل	۲۵	۱۸/۷۶	۱۹/۲۳	-۰/۴۷	۰/۶۷			

نتایج مندرج درجدول(3) نشان می دهدکه، سطح معنی داری تفاوت میانگین نمرات پس آزمون دوگروه آزمایش وکنترل، کوچکتر از ۰/۰۵ است.($p < 0/05$)به عبارت دیگربین میانگین نمرات پس آزمون دوگروه آزمایش وکنترل تفاوت معناداری وجود دارد.لذا فرضیه صفر رد و فرضیه پژوهشی که عبارت بوداز : " آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد ارزشیابی و اندازه‌گیری پیشرفت تحصیلی برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست " ، تایید شد. بنابراین می توان گفت بااطمینان۹۵٪ بین میانگین نمرات دوگروه ازمعلمان که آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد ارزشیابی و اندازه‌گیری پیشرفت تحصیلی را دیده وآنان که آموزش ندیده اند تفاوت معناداری مشاهده شد.بنابراین می توان نتیجه گرفت که آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد ارزشیابی و اندازه‌گیری پیشرفت تحصیلی برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.
فرضیه چهارم:آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد روانشناسی یادگیری و آموزش برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

جدول (4) نتایج آزمون t برای مقایسه میانگین دو گروه

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-18]

گروه	تعداد	میانگین پیش آزمون	میانگین پس آزمون	تفاوت بین میانگین ها	خطای استاندارد میانگین ها	آزمون t برای مقایسه دو میانگین		
						t	df	p
آزمایش	۲۵	۲۱/۸۴	۲۵/۹۶	-۴/۱۲	۰/۹۸	۶/۳۲	۴۸	۰/۰۳
کنترل	۲۵	۱۸/۹۸	۱۹/۲۷	-۰/۲۹	۰/۷۳			

نتایج مندرج درجدول(4) نشان می دهدکه، سطح معنی داری تفاوت میـانگین نمـرات پـس آزمـون دوگـروه آزمایش وکنترل، کوچکتر از ۰/۰۵ است.($p < 0/05$)به عبارت دیگربین میـانگین نمـرات پـس آزمـون دوگروه آزمایش وکنترل تفاوت معناداری وجود دارد.لذا فرضیه صفر رد و فرضیه پژوهشی که عبارت بوداز : " آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد روانشناسی یـادگیری و آمـوزش برعملکـرد معلمـان مـدارس ابتـدائی غیردولتی موثراست " ، تایید شد. بنابراین می توان گفت بااطمینان۹۵٪ بین میانگین نمرات دوگروه ازمعلمان که آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد روانشناسی یادگیری و آموزش را دیده وآنان که آموزش ندیـده انـد تفاوت معناداری مشاهده شد.بنابراین می توان نتیجه گرفـت کـه آمـوزش مهارتهـای تعلـیم وتربیـت دربعـد روانشناسی یادگیری و آموزش برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

فرضیه پنجم:آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد فلسفه تعلیم و تربیت برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

جدول (5) نتایج آزمون t برای مقایسه میانگین دو گروه

گروه	تعداد	میانگین پیش آزمون	میانگین پس آزمون	تفاوت بین میانگین ها	خطای استاندارد میانگین ها	آزمون t برای مقایسه دو میانگین		
						t	df	p
آزمایش	۲۵	۱۹/۵۵	۲۴/۳۵	-۴/۸۰	۰/۸۵	۴/۳۲	۴۸	۰/۰۴
کنترل	۲۵	۱۹/۱۲	۲۰/۱۵	-۱/۰۳	۰/۹۰			

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-18]

نتایج مندرج درجدول(5) نشان می دهدکه، سطح معنی داری تفاوت میـانگین نمـرات پـس آزمـون دوگـروه آزمایش وکنترل، کوچکتر از ۰/۰۵ است.(p < ۰/ ۰۵)به عبارت دیگربین میـانگین نمـرات پـس آزمـون دوگروه آزمایش وکنترل تفاوت معناداری وجود دارد.لذا فرضیه صفر رد و فرضیه پژوهشی که عبارت بوداز : " آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد فلسفه تعلیم و تربیـت برعملکـرد معلمـان مـدارس ابتـدائی غیردولتـی موثراست " ، تایید شد. بنابراین می توان گفت بااطمینان۹۵٪ بـین میـانگین نمـرات دوگـروه ازمعلمـان کـه آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد فلسفه تعلیم و تربیـت را دیـده وآنـان کـه آمـوزش ندیـده انـد تفـاوت معناداری مشاهده شد.بنابراین می توان نتیجه گرفت که آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد فلسفه تعلیم و تربیت برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

فرضیه ششم:آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد آشنایی با آئین‌نامه‌های آموزشی و پژوهشی برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

جدول (6) نتایج آزمون t برای مقایسه میانگین دو گروه

گروه	تعداد	میانگین پیش آزمون	میانگین پس آزمون	تفاوت بین میانگین ها	خطای استاندارد میانگین ها	آزمون t برای مقایسه دو میانگین		
						t	df	p
آزمایش	۲۵	۲۴/۲۲	۲۸/۷۱	-۴/۴۹	۰/۸۶	-۵/۳۲	۴۸	۰/۰۱
کنترل	۲۵	۲۱/۷۳	۲۲/۲۴	-۰/۵۱	۰/۷۳			

نتایج مندرج درجدول(6) نشان می دهدکه، سطح معنی داری تفاوت میـانگین نمـرات پـس آزمـون دوگـروه آزمایش وکنترل، کوچکتر از ۰/۰۵ است.(p < ۰/ ۰۵)به عبارت دیگربین میـانگین نمـرات پـس آزمـون دوگروه آزمایش وکنترل تفاوت معناداری وجود دارد.لذا فرضیه صفر رد و فرضیه پژوهشی که عبارت بوداز : "

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-18]

آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد آشنایی با آئین‌نامه‌های آموزشی و پژوهشی برعملکرد معلمان مـدارس ابتدائی غیردولتی موثراست " ، تایید شد. بنابراین می توان گفت بااطمینان۹۵٪ بین میانگین نمـرات دوگـروه ازمعلمان که آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد آشنایی با آئین‌نامه‌های آموزشی و پژوهشی را دیده وآنـان که آموزش ندیده اند تفاوت معناداری مشاهده شد.بنابراین می توان نتیجه گرفت که آموزش مهارتهای تعلـیم وتربیت دربعد آشنایی با آئین‌نامـه‌های آموزشـی و پژوهشـی برعملکـرد معلمـان مـدارس ابتـدائی غیردولتـی موثراست.

فرضیه هفتم:آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد کاربرد فنآوری اطلاعات در تعلیم و تربیت برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

جدول (7) نتایج آزمون t برای مقایسه میانگین دو گروه

گروه	تعداد	میانگین پیش آزمون	میانگین پس آزمون	تفاوت بین میانگین ها	خطای استاندارد میانگین ها	آزمون t برای مقایسه دو میانگین		
						t	df	p
آزمایش	۲۵	۲۰/۸۴	۲۵/۹۶	-۵/۱۲	۰/۶۸	-۶/۳۲	۴۸	۰/۰۱
کنترل	۲۵	۱۹/۱۲	۱۹/۸۲	-۰/۷۰	۰/۷۳			

نتایج مندرج درجدول(7) نشان می دهدکه، سطح معنی داری تفاوت میـانگین نمـرات پـس آزمـون دوگـروه آزمایش وکنترل، کوچکتر از ۰/۰۵ است.($p < 0/05$)به عبارت دیگربین میـانگین نمـرات پـس آزمـون دوگروه آزمایش وکنترل تفاوت معناداری وجود دارد.لذا فرضیه صفر رد و فرضیه پژوهشی که عبارت بوداز : " آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت کاربرد فنآوری اطلاعات در تعلیم و تربیت برعملکرد معلمان مدارس ابتـدائی غیردولتی موثراست " ، تایید شد. بنابراین می توان گفت بااطمینان۹۵٪ بین میانگین نمرات دوگروه ازمعلمان که آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد کاربرد فنآوری اطلاعات در تعلیم و تربیت را دیده وآنان که آموزش ندیده اند تفاوت معناداری مشاهده شد.بنابراین می توان نتیجه گرفت که آمـوزش مهارتهـای تعلـیم وتربیـت دربعد کاربرد فنآوری اطلاعات در تعلیم و تربیت برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

فرضیه هشتم:آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد انگیزش و یاددهی اثربخش برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

جدول (8) نتایج آزمون t برای مقایسه میانگین دو گروه

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-18]

گروه	تعداد	میانگین پیش آزمون	میانگین پس آزمون	تفاوت بین میانگین ها	خطای استاندارد میانگین ها	آزمون t برای مقایسه دو میانگین		
						t	df	p
آزمایش	۲۵	۲۳/۲۵	۲۶/۷۱	-۳/۴۶	۰/۸۲	۴/۳۲	۴۸	۰/۰۴
کنترل	۲۵	۲۰/۱۳	۲۰/۹۸	-۰/۸۴	۰/۹۰			

نتایج مندرج درجدول(8) نشان می دهدکه، سطح معنی داری تفاوت میـانگین نمـرات پـس آزمـون دوگـروه آزمایش وکنترل، کوچکتر از ۰/۰۵ است.(p < ۰/ ۰۵)به عبارت دیگربین میـانگین نمـرات پـس آزمـون دوگروه آزمایش وکنترل تفاوت معناداری وجود دارد.لذا فرضیه صفر رد و فرضیه پژوهشی که عبارت بوداز : " آموزش مهارتهای تعلیم وتربیـت دربعـد انگیـزش و یـاددهی اثـربخش برعملکـرد معلمـان مـدارس ابتـدائی غیردولتی موثراست " ، تایید شد. بنابراین می توان گفت بااطمینان۹۵٪ بین میانگین نمرات دوگروه ازمعلمان که آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد انگیزش و یاددهی اثربخش را دیده وآنان کـه آمـوزش ندیـده انـد تفاوت معناداری مشاهده شد.بنابراین می توان نتیجه گرفـت کـه آمـوزش مهارتهـای تعلـیم وتربیـت دربعـد انگیزش و یاددهی اثربخش برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

فرضیه نهم:آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد آشنایی با روانشناسی تحول برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

جدول (۹) نتایج آزمون t برای مقایسه میانگین دو گروه

گروه	تعداد	میانگین پیش آزمون	میانگین پس آزمون	تفاوت بین میانگین ها	خطای استاندارد میانگین ها	آزمون t برای مقایسه دو میانگین		
						t	df	p
آزمایش	۲۵	۲۰/۲۰	۲۴/۱۲	-۳/۹۲	۰/۹۲	۶/۳۲	۴۸	۰/۰۲
کنترل	۲۵	۱۹/۱۴	۱۹/۸۷	-۰/۷۳	۰/۸۶			

نتایج مندرج درجدول(۹) نشان می دهدکه، سطح معنی داری تفـاوت میـانگین نمـرات پـس آزمـون دوگـروه آزمایش وکنترل، کوچکتر از ۰/۰۵ است.(p < ۰/ ۰۵)به عبارت دیگربین میـانگین نمـرات پـس آزمـون دوگروه آزمایش وکنترل تفاوت معناداری وجود دارد.لذا فرضیه صفر رد و فرضیه پژوهشی که عبارت بوداز : "

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-18]

آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد آشنایی با روانشناسی تحول برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست " ، تایید شد. بنابراین می توان گفت بااطمینان۹۵٪ بین میانگین نمرات دوگروه ازمعلمان که آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد آشنایی با روانشناسی تحول را دیده وآنان که آموزش ندیده اند تفاوت معناداری مشاهده شد.بنابراین می توان نتیجه گرفت که آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت آشنایی با روانشناسی تحول برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

فرضیه دهم:آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد مدیریت کلاس درس برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

جدول (۱۰) نتایج آزمون t برای مقایسه میانگین دو گروه

گروه	تعداد	میانگین پیش آزمون	میانگین پس آزمون	تفاوت بین میانگین ها	خطای استاندارد میانگین ها	آزمون t برای مقایسه دو میانگین		
						t	df	p
آزمایش	۲۵	۲۱/۴۴	۲۶/۸۶	-۵/۴۲	۰/۹۸	۵/۳۲	۴۸	۰/۰۱
کنترل	۲۵	۲۰/۱۸	۲۰/۷۷	-۰/۵۹	۰/۸۳			

نتایج مندرج درجدول(۱۰) نشان می دهدکه، سطح معنی داری تفاوت میانگین نمرات پس آزمون دوگروه آزمایش وکنترل، کوچکتر از ۰/۰۵ است.($p < 0/05$)به عبارت دیگربین میانگین نمرات پس آزمون دوگروه آزمایش وکنترل تفاوت معناداری وجود دارد.لذا فرضیه صفر رد و فرضیه پژوهشی که عبارت بوداز : " آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد مدیریت کلاس درس برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست " ، تایید شد. بنابراین می توان گفت بااطمینان۹۵٪ بین میانگین نمرات دوگروه ازمعلمان که آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت دربعد مدیریت کلاس درس را دیده وآنان که آموزش ندیده اند تفاوت معناداری مشاهده شد.بنابراین می توان نتیجه گرفت که آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت مدیریت کلاس درس برعملکرد معلمان مدارس ابتدائی غیردولتی موثراست.

بحث ونتیجه گیری:

نتایج بدست آمده ازتحقیق حاضرنشان دادکه، آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت درابعاد، الگوهای برنامه ریزی و تدوین طرح درس ، الگوهای یاددهی و یادگیری ، ارزشیابی و اندازه‌گیری پیشرفت تحصیلی ، روانشناسی یادگیری و آموزش ، فلسفه تعلیم و تربیت ، آشنایی با آئین‌نامه‌های آموزشی و پژوهشی ، کاربرد فنآوری اطلاعات در تعلیم و تربیت ، انگیزش و یاددهی اثربخش ، آشنایی با روانشناسی تحول و مدیریت کلاس

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-18]

درس برعملکرد معلمان قراردادی مدارس ابتدائی غیردولتی استان البرز موثراست.تحقیقات قبلی نیز به شرح زیرحاکی ازتاثیرآموزش حرفه ای معلمان بربهبودعملکردآنان و دانش آموزان دارد.

شرما (۲۰۰۱)نشان داد که، نظام‌های آموزشی در گذر از مسایل کمی و همگانی کردن آموزش ناگزیر از توجه به مسایل کیفی پدیده‌های آموزشی هستند ودراین راستا، اصلی‌ترین عامل در یک نظام آموزشی یعنی «معلم» مورد توجه و هدف‌گیری قرار داده‌اند. گارت و همکاران(2001) نشان دادند که،سه ویژگی اصلی فعالیت های توسعهٔ حرف ای معلمان برای افزایش دانش، مهارتها و تغییر در شیوهٔ کلاس داری ، عبارتند از : تمرکز بر دانش محتوایی، فرصت برای یادگیری فعال و انسجام با سایر فعالیت های یادگیری است.باچینسکی و هانسن (۲۰۱۰) نیزنشان داد که توسعهٔ حرف های موجب افزایش دانش محتوایی معلمان، استفاده از روش تدریس پژوهشی در کلاس و بهبود نمرات دانش آموزان درآزمو نهای استاندارد می شود .رئوف (۱۳۸۵)نشان دادکه،تدریس یکی ازاساسیترین مهارتهای معلمان به شمار می آید و می تواند نقش تعیین کننده ای در یادگیری دانش آموزان داشته باشد .سلیمان پور (1384)در بررسی میزان مهارت معلمین در بکارگیری انواع شیوه ها و الگوهای فعال تدریس و موانع موجود آنها در مدارس دوره ابتدایی، نشان می دهد که میزان آشنایی و مهارت معلمین در بکارگیری الگوهای تدریس پایین تر از سطح مطلوب قرار دارد و برای رسیدن به سطح مطلوب نیازمند برگزاری دوره ها ی آموزشی متعددازجمله مهارت های تعلیم وتربیت می باشد.رئوف (۱۳۷۱)نشان داد که، مهارتهای تعلیم و تربیت ، لازم‌ترین و ضروری‌ترین نیاز معلمین است. هر نوع بی توجهی در به دست آوردن این مهارت‌ها، عدم موجودیت شغلی و حرفه‌ای او را به اثبات می‌رساند و خط بطلان روی مهارت او می‌کشد.خالصی (۱۳۷۹)درمطالعات خویش نشان دادکه، آموزش و پرورش را اولین عامل مؤثر در توسعه می داند و بیان می کند افزایش آگاهی های جامعه ایجاد و مهارت مناسب در جمعیت، مهارت شغلی، مهارت خاص زندگی و مهارت های سالم زیستن، و تربیت نسل سالم و صالح که قادر به گرداندن چرخ های توسعه و پیشرفت جامعه باشد سه شرط مهمی هستند که آموزش و پرورش باید داشته باشد.حسینی (1386) نیز در پژوهش ی گزارش کرده که استفاده نکردن ازالگوهای تدریس بزرگترین ضعف مدارس ماست و برای رفع این مشکل آموزش مهارتهای تعلیم و به معلمان راپیشنهادنمودند.قاسمی پور (۱۳۶۲) در بررسی حرفه معلمی و ویژگی‌های آن آورده است: معلم بدون آگاهی از مهارت های تعلیم وتربیت ازجمله:روان شناسی، جامعه شناسی، روش‌های آموزشی، اصول یادگیری، نحوه ارزشیابی و طرح درس و استفاده ازوسایل کمک آموزشی، نمی‌تواند وظیفه خطیر خود را در عصر کنونی به نحو شایسته انجام دهد. ماهیت حرفه‌ای معلم عصر حاضر ایجاب می‌کند که او با این مهارت ها آشنا شود و آنها را در تدریس به کار برد.حبیبی (۱۳۸۸)نیزدر خصوص بررسی عملکرد معلّمان در به کارگیری الگوهای

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-18]

تدریس نشان می دهد که آشنایی و به کارگیری این الگوها در فرایند یاددهی -یادگیری مدارس مادر سطح نازلی قرار داردومعلمان می باید مهارت های تعلیم وتربیت را یاد بگیرند. بنابراین درمی یابیم که آموزش مهارتهای تعلیم وتربیت بربهبودعملکرد شغلی معلمان موثراست وبه دست اندرکاران آموزش وتربیت معلمان پیشنهادمی شوداجرای دوره های آموزشی: الگوهای برنامه ریزی و تدوین طرح درس ، الگوهای یاددهی و یادگیری ، ارزشیابی و اندازه‌گیری پیشرفت تحصیلی ، روانشناسی یادگیری و آموزش ، فلسفه تعلیم و تربیت ، آشنایی با آئین‌نامه‌های آموزشی و پژوهشی ، کاربرد فنآوری اطلاعات در تعلیم و تربیت ، انگیزش و یاددهی اثربخش ، آشنایی با روانشناسی تحول و مدیریت کلاس رابرای معلمان به ویژه معلمان تازه کارجدی گرفته ودردستورکارخود قراردهند.

منابع

حبیبی، محمد(۱۳۸۸)بررسی عملکرد معلّمان در به کارگیری الگوهای تدریس ، پایان نامه کارشناسی ارشد . دانشگاه آزاد واحد ساری.

حسینی، محمدحسن(۱۳۸۶) بررسی میزان استفاده از الگوهای تدریس در مدارس راهنمایی و متوسطه استان زنجان، پایان نامه کارشناسی ارشد .دانشگاه آزاد واحد رودهن.

خالصی،ع.(۱۳۷۹). آموزش و پرورش اولین عامل توسعه. ماهنامه تربیت. سال پانزدهم. شماره ویژه.

رؤوف، علی(۱۳۸۰) کارمایه ی معلّمان در گذر از یاددهی به یادگیری .چاپ سوم، تهران،انتشارات مدرسه.

رئوف، علی (۱۳۷۱)، تربیت معلم و کارورزی، تهران انتشارات فاطمی.

سلیمان پور، جواد(۱۳۸۴) بررسی میزان مهارت معلمین در بکارگیری انواع شیوه ها و الگوهای فعال تدریس و موانع موجود آنها در مدارس دوره ابتدایی استان مازندران در سال 1383طرح تحقیق، مرکز پژوهش و تحقیقات آموزش و پرورش استان مازندران.

شریعتمداری، علی (۱۳۸۴). اصول و فلسفه تعلیم و تربیت، تهران: امیرکبیر، چاپ بیستم.

قاسمی پور، اقبال (۱۳۶۲)، حرفه معلمی و ویژگی‌های آن، مجله اصول و مهارت آموزشی (۱)، بخش سوم، انتشارات دانشگاه آزاد.

معتمدی تلاوکی، محمدتقی و احمدی، محمدرضا(۱۳۸۴) الگوهای نوین تدریس، تهران، رشداندیشه.

مهرمحمدی، محمود (۱۳۷۸). گزارش تحلیلی از پنجمین کنفرانس بین‌المللی یونسکو. پژوهش در مسائل تعلیم و تربیت، انجمن ایرانی تعلیم و تربیت.

-Auvigne,Sh.(1997).Learning Theory, Arizona state university .Fall .

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-18]

available , WWW sea monkey . edu . as .eddo / …. M3503 /assignee /

avenge .

-Avalos, B. (2011). Teacher professional development in teaching and teacher education,over ten years. *Teaching and Teacher Education,27(1),10-20*

-Brown, T. (2006) Beyond Constructivism. Navigationism in the knowledge era. On the Horizon. Vol 14 No.3 pg. 108-120

-Baldauf, A., & Cravens, D. (2002). The effect of moderators on the salesperson behavior performance and salesperson outcome performance and sales organization effectiveness. *European Journal fo Marketing, 36*, 1376-1388.

-Behrman, N., & Perreault, D. (1984). A role stress model of the performance and satisfaction of industrial Salespersons. *Journal of Marketing, 48*, 9-11.

-Buczynski, S., & Hansen, C. B. (2010). Impact of professional development on teacher, practice: Uncovering connections. *Teaching and Teacher Education,* *26*(3), 599-607.

-Goolsby, J., Lagace, R., & Boorom, M. (1992). Psychological adaptiveness and sales performance. *The Journal of Personal Selling and Sales Management, 12*(2), 51-66.

-Garet, M. S., Porter, A. C., Demimonde, L., Birman, B. F., & Yoon, K. S. (2001).

Whatmakes professional development effective? Results from a national

sample of teachers.*American educational research journal, 38*(4), 915-945

-Klien, M. (1991). *A Conceptual Framework for Curriculum Decision Making in the Politics Curriculum Decision Making* . New York : State University of New York Press.

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-18]

-Lee, F., & B.Yeap. (2003). Applying TQM philosophy to the teaching and learning process . *Learning for an unknown future , Proceedings of the 26th HERDSA Anuual Conference* (p. 397). Christchurch, New Zealand: Higher Education Research and Development Society of Australasia, Inc .

-Plank, R., & Reid, D. (1994). The mediating role of sales behaviors: An alternative perspective of sales performance and effectiveness. *The Journal of Personal Selling and Sales Management, 14*(3), 43-56.

-Richter, D., Kunter, M., Klusmann, U., Lüdtke, O., & Baumert, J. (2011).
Professionaldevelopment across the teaching career: Teachers' uptake of
formal and informal learningopportunities. *Teaching and Teacher Education,*
27(1), 116-126.

-Sharma, R. C. (2002, July). *Total Quality Management in Education.* Retrieved August 2, 2013, from Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE:
http://tojde.anadolu.edu.tr/tojde7/reviews/Ramesh.htm

-Singh, J. S. (1991). Higher education and development: The experience of four newly industrializing countries in Asia. *Prospects, 21*(3), 386-400.

-Villegas-Reimers, E. (2003). *Teacher professional development: an international review ofthe literature*. Paris: UNESCO International
Institute for Educational Planning.

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-18]